

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-645452-V-AD/10

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, 2010-08-13

Pani
Anna Serafin
ul. Armii Krajowej 7/28
33-300 Nowy Sącz

Zespół Prawa Administracyjnego
i Spraw Mieszkaniowych

Szanowna Pani

W odpowiedzi na pismo, w którym zwraca się Pani o zaskarżenie do Trybunału Konstytucyjnego art. 76a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) z upoważnienia Rzecznika informuję, że brak jest podstaw do podjęcia przez Rzecznika oczekiwanych przez Panią działań.

W myśl art. 76 a § 1 k.p.a. jeżeli dokument znajduje się w aktach organu lub podmiotu, o którym mowa w art. 76 § 1 lub 2, wystarczy przedstawić urzędowo poświadczony przez ten organ lub podmiot odpis lub wyciąg z dokumentu. Organ administracji publicznej zażąda udzielenia odpisu lub wyciągu, jeżeli strona sama uzyskać ich nie może. Gdy organ uzna za konieczne przejrzanie oryginału dokumentu, może wystąpić o jego dostarczenie. Zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym (art. 76 a § 2). Zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym ma charakter dokumentu urzędowego (art. 76 a § 3). Jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, organ administracji publicznej zażąda od strony składającej

odpis dokumentu, o którym mowa w § 2, przedłożenia oryginału tego dokumentu (art. 76 a § 4 k.p.a.).

Wniosek o podjęcie przez Rzecznika w/w działań uzasadniony został ogólnie faktem, że przepis art. 76 a k.p.a. nie wymienia architekta wśród podmiotów uprawnionych do poświadczenia dokumentu za zgodność z oryginałem na potrzeby postępowania administracyjnego zmierzającego do uzyskania pozwolenia na budowę. Pani zdaniem takie rozwiązanie wydłuży proces inwestycyjny i narazi inwestorów na dodatkowe koszty poświadczania dokumentów za zgodność z oryginałami przez w/w podmioty reprezentujące zawody wymienione w art. 76 a § 2 k.p.a.

Wskazane przez Panią argumenty nie mogą stanowić podstawy zaskarżenia przepisów ustawy do Trybunału Konstytucyjnego. Wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP określonych przepisów ustawy musi zawierać jednoznacznie sformułowane zarzuty naruszenia konkretnych norm konstytucyjnych. W swoim piśmie nie formułuje Pani żadnych zarzutów natury konstytucyjnej natomiast samo kwestionowanie określonych rozwiązań prawnych i niezadowolenie z wprowadzonych przez ustawodawcę rozwiązań prawnych nie jest wystarczającym uzasadnieniem zaskarżenia takich przepisów do Trybunału Konstytucyjnego.

Wskazuje Pani, że inwestor (bądź też architekt działający jako jego pełnomocnik) obowiązany jest na początku procesu inwestycyjnego złożyć projekt budowlany w 4 egzemplarzach wraz z innymi prawem wymaganymi dokumentami stanowiącymi załączniki do każdego z projektów. Obowiązek ten wynika z art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.), który stanowi, że do wniosku o pozwolenie na budowę należy dołączyć cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi oraz zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7 (t.j. zaświadczeniem potwierdzającym wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego) aktualnym na dzień opracowania projektu.

Wskazuje Pani, że dotychczas dokonywała Pani samodzielnie potwierdzenia za zgodność z oryginałem kopii dokumentów stanowiących załączniki do projektów budowlanych i organy administracji architektoniczno-budowlanej nie kwestionowały tego faktu. Zarzuca Pani, że ustawodawca wprowadzając od dnia 1 stycznia 2010 r. art. 76 a k.p.a. odebrał architektom uprawnienia będące istotną – jak Pani uważa - częścią tego zawodu.

Przed wszystkim wyjaśnić należy, że swoje przekonanie opiera Pani na błędnym założeniu, że architekci do chwili wprowadzenia art. 76 a k.p.a. uprawnieni byli do poświadczania dokumentów za zgodność z oryginałem w toku procesu inwestycyjnego. Nie ulega żadnej wątpliwości, że żaden przepis powszechnie obowiązującego prawa nie przewidywał takich uprawnień dla architektów. Do chwili wprowadzenia kwestionowanego przez Panią przepisu do

podejmowania takich czynności - poza urzędowym poświadczaniem dokumentów za zgodność z oryginałem - uprawnieni byli z mocy ustawy wyłącznie notariusze, a tym samym nie jest uzasadniony zarzut pozbawienia architektów nabytych uprawnień, bowiem od samego początku uprawnieniami takimi architekci nie dysponowali. Pani zarzuty dotyczące art. 76 a k.p.a. nie odnoszą się do konkretnego przypadku, ale oparte zostały jedynie na interpretacji tego przepisu w zestawieniu go z dotychczasową praktyką jednego organu administracji architektoniczno-budowlanej. Nie wydaje się jednak, aby przepis ten stanowił zaporę dla inwestorów w postępowaniu administracyjnym dotyczących uzyskania pozwolenia na budowę. Celem tej regulacji – jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy z dnia 23 października 2009 r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów (Dz.U. Nr 216, poz. 1676) wprowadzającej art. 76 a k.p.a. - jest odformalizowanie postępowania cywilnego, administracyjnego, sądowno-administracyjnego oraz podatkowego poprzez racjonalizację istniejącego obowiązku dołączania do akt sprawy dokumentów oryginalnych lub ich odpisów notarialnych. Zmiana polega na szerszym niż dotychczas umożliwieniu uwierzytelniania odpisów dokumentów przez profesjonalnych pełnomocników stron, reprezentujących zawody zaufania publicznego. Jej zamierzonym skutkiem jest wydatne umniejszenie uciążliwości polegającej na konieczności wyzbycia się przez strony postępowania, często na długi czas dokumentów oryginalnych albo poniesienia kosztów ich notarialnego uwierzytelniania bądź uzyskania ich urzędowych odpisów. W uzasadnieniu do projektu tej ustawy wskazano także, że nowelizacja, w zakresie art. 76a § 2 k.p.a. określa, iż podmiotem poświadczającym może być (oprócz notariusza) tylko reprezentant określonego prawniczego zawodu zaufania publicznego, będący jednocześnie pełnomocnikiem strony składającej dokument w tej konkretnej sprawie. Uwierzytelnianie dokumentów winno być tylko wpadkową działalnością fachowych pełnomocników. Taka regulacja zapobiega też bezpodstawnemu kwestionowaniu poświadczonych odpisów, obliczonemu tylko na przedłużanie postępowania.

Wykładnia tego przepisu powinna być dokonywana w powiązaniu z celem jaki przyświecał ustawodawcy jakim jest ułatwienie stronom przedstawiania i dołączania dokumentów w postępowaniach administracyjnych.

Jednak ocena funkcjonowania tego przepisu możliwa będzie na podstawie informacji o sposobie jego stosowania przez organy architektoniczno-budowlane w konkretnych sprawach. Jak dotąd poza Pani skargą nie wpłynęły do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich inne skargi dotyczące regulacji zawartej w art. 76 a k.p.a.

Z poważaniem

mgr Anna Dobiecka

Główny sędzią